

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Lovforslaget er et dejligt lovforslag at overtage fra sin forgænger, og jeg vil gerne takke for den positive modtagelse, som lovforslaget har fået.

Der er rejst et par spørgsmål undervejs, hvor der er givet udtryk for, at der kan være bestemmelser, som volder fortolkningsproblemer, og jeg vil naturligvis give tilsagn om, at de vil blive afklaret i forbindelse med udvalgsbehandlingen.

Til hr. Mogens Andreasen vil jeg sige som en kommentar til hr. Mogens Andreasens bemærkning om, at Socialdemokratiet har en særlig forkærlighed for offentlig ansættelse: Det fremgår med al ønskelig tydelighed af lovforslaget, at den gruppe, der er målgruppen i dette lovforslag, har regeringens store bevågenhed, og at vi ønsker, at der skal tages yderligere initiativer, således at langt flere handicappede personer kan få en ordinær tilknytning til arbejdsmarkedet.

Jeg vil også gerne benytte lejligheden til at kvittere for, at der faktisk er en ændring i debatten i forhold til sidste gang, lovforslaget var til behandling, og det er i spørgsmålet om, hvorvidt kommunerne ville være bedre til at stå med ansvaret. Det har ikke været til diskussion under denne førstebehandling, og det opfatter jeg som en positiv udvikling.

Det er også således, at de handicappedes organisationer foretrækker, at det er den ordinære arbejdsformidling, der har ansvaret for, at der sker denne formidling, og at der er denne støtte til disse grupper, som gerne vil have en ordinær tilknytning til arbejdsmarkedet.

Jeg ser frem til udvalgets arbejde med lovforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning**Tredje næstformand (Margrete Auken):**

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af lovforslag nr. L 22: Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. (Timeoverførsel og overgangsydelse m.v.).

Af arbejdsministeren (Ove Hygum).
(Fremsat 26/3 98).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling**Ole Vagn Christensen (S):**

Dette lovforslag vedrører fire elementer i arbejdsløshedsforsikringsloven:

Det foreslås, at afviklingsperioden for overskydende timer afkortes fra de nuværende 9 måneder til 5 uger.

Herudover præciseres det, at supplerende dagpenge og overskydende timer skal opgøres i forhold til den normale ugentlige arbejdstid på 37 timer.

Videre vil det være således, at der fremover ikke skal ske timeoverførsel fra f.eks. frittilings- og sygeperioder.

Det var en række præciseringer, således at der kan blive en klargøring i lovgivningen.

Men lovforslagets mest omdiskuterede ændringer vedrører overgangsydelsesmodtages ret til at udøve selvstændig virksomhed. Med de her foreslåede ændringer bliver reglerne om selvstændig virksomhed i overgangsydelsesperioden de samme som de regler, der gælder på efterlønsområdet. Altså bliver det nu muligt for visse overgangsydelsespersoner med forudgående tilladelse og godkendelse at udøve selvstændig virksomhed i op til 200 timer om året. Det skønnes ud fra erfaringerne fra efterlønsordningen, at det normalt ikke vil kunne medføre en indtjening, der overstiger 29.100 kr.

Videre vil det være således, at i visse tilfælde, hvor reglerne for overgangsydelse overtrædes, søges sanktionerne afpasset til at stå i et rimeligt forhold til overtrædelsens karakter. Der vil således ved mindre overtrædelser og ved tilbagebetaling stadig være mulighed for at forblive på overgangsydelse og at sikre retten til overgang til efterløn, hvis man overtræder de i loven nærmere afgrænsede områder.

Socialdemokratiet støtter grundlæggende tanken om, at en sanktion skal stå i et rimeligt forhold til overtrædelsens karakter. Socialdemokratiet kan derfor støtte lovforslaget.

Vi har noteret os den enorme modstand, der fulgte i kølvandet på Fisker-Kaj-sagen, en kedelig sag, hvor Fisker-Kaj ikke havde opgivet korrekte oplysninger til a-kassen. Men Socialdemokratiet har også noteret sig den form for manglende konsekvens, der er udbredt i den borgerlige lejr. Må jeg stiltørdigt gøre opmærksom på, at de meget skrappe sanktioner, der reelt er i arbejdsløshedsforsikringsloven, og som også gælder for overgangsydelsen, blev vedtaget uden om Socialdemokratiet af den borgerlige regering, Fremskridtspartiet og SF i maj måned 1985. Men når disse sanktioner så sættes ind over for Fiskerkaj, som har brudt arbejdsløshedsforsikringsloven, ja, så er Fanden løs, og så løber det meste af oppositionen fra sit ansvar for de skrappe sanktionsregler, som den selv har indført.

Der er tale om sanktionsregler, som a-kassen, direktoratet og arbejdsministeren er forpligtet til at følge. En minister må naturligvis ikke bøje loven efter forgodtbefindende. Som vi alle ved, hverken kan eller skal en minister slippe godt fra at bøje loven efter forgodtbefindende.

Og befolkningen har utallige gange lyttet til de borgerliges krav om opstramninger af dagpengereglerne, hvor det oftest antydes, at i tusindvis af dagpengemodtagere svindler og bedrager. Og det er oplagt, at forudsætningen for, at der er opbakning bag et dagpengesystem, er, at svindel og misbrug mindskes, og at der sanktioneres over for svindlere, og for at sikre befolkningens opbakning til ordningen og for at afvise påstandene om, at ledige er svindlere og bedragere, så har vi tidligere støttet en øget kontrol, bl.a. ved samkøring af oplysninger og ved uanmeldte besøg på arbejdspladserne.

Med disse ord har jeg sådan set givet udtryk for, at vi nu lægger op til, at der bliver en parallelitet. Men jeg har også sagt, at der er en lang række forhold her, som der blev gjort opmærksom på fra Socialdemokratiets side, da lovgivningen om de skærpede bestemmelser blev gennemført i 1985. Og vi kan spørge hr. Knud Erik Kirkegaard; han får jo senere ordet.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg er glad for, at hr. Ole Vagn Christensen siger, at en minister hverken kan eller skal bøje loven. Det er nemlig lige præcis det, der er sket i sagen omkring Fisker-Kaj. Påstanden fra regeringen og den tidligere arbejdsminister har jo været, at Fisker-Kaj har overtrådt reglerne og

brudt loven, men sagen er i sin korthed den, at Fisker-Kaj aldrig nogen sinde har ment, at han har drevet selvstændig erhvervsvirksomhed. Og hvis man spørger skatteministeren, har Fisker-Kaj aldrig drevet selvstændig erhvervsvirksomhed, og hvis man spørger de selvstændiges a-kasse, idet medlemskab af den er den begrundelse, der skal til, for at man kan sige, at der drives selvstændig erhvervsvirksomhed, er sagen den, at Fisker-Kaj ikke kan optages som medlem af de selvstændiges a-kasse, for han driver ikke selvstændig erhvervsvirksomhed. Derfor skriver han selvfølgelig minus ud for, om han har udført selvstændig erhvervsvirksomhed.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Nu ved fru Kirsten Jacobsen jo meget om den sag, så jeg vil spørge fru Kirsten Jacobsen: Er det rigtigt, at Fisker-Kaj har solgt fisk ni gange fra april til december, og at han først oplyser om dette i december måned? Og er det rigtigt, at han har skrevet under på, at han ingen indtægter har haft i den pågældende periode? Hvis fru Kirsten Jacobsen kender sagen, så kan fru Kirsten Jacobsen jo give svarene. Jeg kan nemlig ikke give dem.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Hvis hr. Ole Vagn Christensen havde læst de papirer, som han sikkert har haft adgang til, så ville han have læst, hvad det var, Fisker-Kaj havde skrevet under på, nemlig at han ikke har haft indtægt ved selvstændig erhvervsvirksomhed, for det er det, Fisker-Kaj mener at han ikke har.

Jeg kan bekræfte, at han har solgt fisk på auktionen i Hirtshals i en periode som refereret af hr. Ole Vagn Christensen, men jeg kan også fortælle hr. Ole Vagn Christensen, at Fisker-Kaj har henvendt sig til sin a-kasse og spurgt, hvordan han skulle forholde sig, uden at få noget svar. Og et af de problemer, som jeg skal komme tilbage til i min ordførertale, er den manglende vejledningspligt for a-kasserne med hensyn til overholdelse af forvaltningslovens regler. Disse sager har nemlig ét gennemgående træk, og det er, at a-kasserne ikke giver den nødvendige vejledning. Og når ministeren så oven i købet har en bekendtgørelse, som er i uoverensstemmelse med loven, går det helt galt.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg takker for bekræftelsen, og så går vi videre: Er det ikke rigtigt, at i de skemaer, der skal udfyldes, står der, at hvis man er i tvivl om, hvorvidt man skal påføre de økonomiske indtægter, man har, skal man tale med sin a-kasse? Og er det ikke også rigtigt, at der står, at man skal skrive, hvor mange timer og hvor meget indtjening man har haft i den pågældende periode, og at uanset hvilken art indtægt det er, skal den påføres disse skemaer? Er det ikke rigtigt?

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så er det sidste runde, og så går vi videre i ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Det er rigtigt, at der står: Hvis du er i tvivl, så spørg din a-kasse. Og det var det, Fisker-Kaj gjorde, men han fik ikke noget svar, og han fik ikke nogen hjælp.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Hr. Ole Vagn Christensen, og så tror jeg, vi overlader resten til udvalgsarbejdet.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Det ser jeg frem til, for jeg fik intet svar af fru Kirsten Jacobsen på spørgsmålet, om der står på skemaet, at man skal påføre de økonomiske indtægter, man har, eller at man ikke skal påføre dem.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Vi går videre i ordførerrækken nu – fru Rikke Hvilshøj.

Rikke Hvilshøj (V):

Jeg tror, vi allerede har fået bekræftet, at dette lovforslag ikke er så ligetil. Og som det er blevet nævnt, består lovforslaget af flere dele.

Første del er en opfølgning af et udvalgsarbejde, hvis formål har været at få tilpasset arbejdsløshedsforsikringssystemet til udviklingen på arbejdsmarkedet, der går i retning af et mere fleksibelt arbejdsmarked med mere af det, der kaldes ukontrollabelt arbejde. Og det nedsatte udvalg anbefaler, at fuld sædvanlig arbejdstid og fagets normale arbejdstid bliver nærmere defineret til 37 timer om ugen.

Om det er den rigtige måde at håndtere ukontrollabelt arbejde på i arbejdsløshedsforsikringssammenhænge, vil Venstre gerne have belyst nærmere under udvalgsarbejdet efter førstebehandlingen.

Det foreslås også, at der sker en afkorting af afviklingsperioden for overskydende timer fra de nuværende 9 måneder til 5 uger.

I Venstre er vi noget skeptiske over for dette forslag, da det vil gøre det mere attraktivt at være i dagpengesystemet, idet man hurtigere vil kunne modtage dagpenge. Og jeg har da også forstået på regeringen – særlig nu efter valgkampen – at det skal kunne betale sig at arbejde, præcis som Venstre har argumenteret for længe, og dette forslag trækker umiddelbart i den forkerte retning.

Der er i bemærkningerne til lovforslaget også lagt op til, at der ikke skal ske timeoverførsel fra fritstillings-, ferie- eller sygeperioder.

I Venstre er vi igen lidt bekymrede for denne ændring, da det kan opfordre til, at man spekulerer i systemet, og vi vil derfor gerne have, at der bliver set nærmere på dette under det kommende udvalgsarbejde.

Anden del er resultatet af en opfølgning af den sag, som der allerede har været en bred debat om, nemlig sagen om, hvordan Kaj Nielsen, også kaldet Fisker-Kaj, kom i klemme som modtager af en overgangsydelse – en ydelse, som er under afvikling – da han tjente små 4.000 kr. ved salg af fisk.

Sagen er på ingen måde ligetil, og den er ikke gjort mindre problematisk af, at den tidligere arbejdsminister har siksakket i sin holdning til den konkrete sag. Og vi skal passe på ikke at haste dette forslag igennem byggende på en enkelt sag i pressen. Vi har set rigeligt af lovsjusk fra dette Ting.

Venstre vil ikke afvise, at der er behov for tilpasninger, men før vi melder endeligt ud, er der behov for et grundigt udvalgsarbejde, og vi vil vente med at gøre vores stilling op til tredjebehandlingen.

Nogle af de problemer, vi ser, er bl.a. i spørgsmålet om begrænsningerne for selvstændig virksomhed, og her vil Venstre gerne se på, om der ikke bør sættes en indtægtsgrænse for, hvor meget man som modtager af en overgangsydelse må tjene ved siden af, for som forslaget foreligger i dag, lægger det op til en ubegrænset indtægtsmulighed, blot det holdes inden for 200 timer om året.

Vi ønsker ligeledes at få et overblik over, hvor mange dette overhovedet vil berøre.

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Man kan vel uden overdivelse betegne dette lovforslag som lex Fisker-Kaj, og arbejdsministeren skal ikke have utak eller høre bebrejdelser for, at han nu gennem et lovinitiativ griber ind i denne ulykkelige sag. At der burde have været grebet ind i sagen for længe siden, kan man naturligvis ikke bebrejde den nuværende, nyudnævnte arbejdsminister.

Det Konservative Folkeparti kan støtte, at modtagere af overgangsydelse får samme regler for selvstændig erhvervsvirksomhed som modtagere af efterløn. Og der er ikke noget at sige til, at modtagere af overgangsydelse kan have svært ved at forstå, at de ikke skal have den samme mulighed for i begrænset omfang at udøve selvstændig erhvervsvirksomhed som efterlønsmodtagere.

Vi kan også tilslutte os den lidt kringledede overgangsregel i forslaget. Denne regel giver mulighed for, at Fisker-Kaj og andre, som er løbet ind i det samme problem, kan ansøge om at indtræde i ordningen igen. Det finder vi rimeligt.

Ministerens forslag indeholder herudover et par ændringer af mere teknisk karakter. Disse ændringer vil vi analysere nærmere under udvalgsbehandlingen, før vi tager endelig stilling.

Men jeg vil gerne allerede nu give udtryk for en helt principiel betænkelighed ved forslaget om at erstatte begreberne »normale ugentlige arbejdstid« og »sædvanlige ugentlige arbejdstid« med et bestemt timetal, altså 37 timer, i selve lovtæksten. I Danmark har vi jo ikke tradition for at lovgive om arbejdstid; vi fastsætter arbejdstiden gennem kollektive overenskomster på arbejdsmarkedet, og det tror jeg arbejdsministeren er fuldstændig klar over.

Derfor er det efter min opfattelse principielt betænkeligt gennem lovgivning at fastsætte den normale eller sædvanlige ugentlige arbejdstid til et bestemt timetal. Og ministeren skal faktisk have ganske gode argumenter for dette forslag, hvis vi skal overvinde vores principielle modstand.

Vi er naturligvis ikke modstandere af forenkling, men der er nogle principper her, som man skal være meget, meget omhyggelig med. Men under alle omstændigheder vil vi medvirke til

en positiv og konstruktiv udvalgsbehandling af forslaget.

Aage Frandsen (SF):

Lovforslaget indeholder to hovedelementer, hvoraf det ene nok er af mere teknisk karakter, men dog alligevel har nogle klare konsekvenser for de mennesker, som det drejer sig om. Det kan vi godt støtte, for det er tilsyneladende en forenkling.

Men jeg vil spørge ministeren om det, som også hr. Knud Erik Kirkegaard var inde på, nemlig spørgsmålet om udtrykket »en normal ugentlig arbejdstid på 37 timer«. Hvis arbejdstiden ved de næste overenskomstforhandlinger kommer ned på 36 timer, er forudsætningerne for det her så ændret, og skal lovtæksten så også ændres, og er det hensigtsmæssigt?

Vi kan godt støtte den del af det, men vi vil altså se nærmere på nogle af de mere tekniske ting i lovforslaget.

Med hensyn til det andet hovedelement er det jo et eksempel på, at når der opstår en sag omkring en enkelt person, er man i stand til at sætte hele verden i bevægelse – i hvert fald i Danmark og måske især i Nordjylland – men hvis det drejer sig om en hel masse mennesker, som i virkeligheden også er i klemme i forhold til nogle regler, men hvor det altså ikke er personificeret på en eller to personer, så kan tingene køre, som de altid har gjort, og så gør man ikke rigtig noget ved det.

Og med hensyn til det eksempel, vi har her, og som ministeren prøver at rette op på ved at gøre det muligt også at være selvstændig eller arbejde ved siden af, selv om man får overgangsydelse, har vi jo kendt disse regler altid og vidst, at de er, som de er. Og gennem tiderne er der flere mennesker, der i Arbejdsmarkedsudvalget har fortalt os, at de synes, reglerne var uheldigt indrettet, og vi har vidst, det var sådan.

Og jeg har også over for den tidligere arbejdsminister sat spørgsmålstegn ved, om det nu var rimeligt, at det var sådan. Men sådan var det altså, og derfor er det her et eksempel på, hvordan vi lovgiver på grundlag af nogle konkrete eksempler, som vi i øvrigt har vidst var, som de var. Og at sanktionerne i a-kasse-lovgivningen kan være ekstremt barske, ved vi jo også godt. Der er måske nogle i højre side af salen, der ikke altid vil vedkende sig, at de er ekstremt barske, men det er de.

Og det, der i mange tilfælde er urimeligt i arbejdsløshedslovgivningen og specielt i det konkrete tilfælde, er, at den sanktion, der iværksættes, ikke står mål med den brøde, man begår. Og i nogle tilfælde er det jo ikke noget, man har begået bevidst, men bare, fordi man ikke kendte reglerne.

Derfor kan jeg ikke lade være med at betragte det her både som et eksempel på, hvordan vi lovgiver konkret, og som et eksempel på, at arbejdsløshedslovgivningen på nogle punkter er ganske barsk. Men det er der altså et flertal i Folketinget der har ønsket, og nogle har endda ønsket, at den skulle være endnu barskere.

Med hensyn til forslaget, som vi altså støtter, vil jeg også sige, at jeg i forbindelse med udvalgsarbejdet vil vende tilbage med nogle spørgsmål om, hvordan overgangsreglerne er, og hvor mange der eventuelt er kommet i klemme i forhold til dem, og om alle problemerne løses i denne forbindelse.

Og jeg vil også benytte lejligheden til at sige, at jeg mener, at vi skal se på både efterløn- og overgangsydelsesmodtageres muligheder for at arbejde ved siden af, og her har jeg også et konkret eksempel:

Folk, som gerne vil udøve forfattervirksomhed eller være kunstnere ved siden af, er jo også forhindret i dét i dag, og det er der altså ikke nogen i Folketinget der har blæst op til en stor sag. Men lige før folketingsvalget bed jeg mærke i, at der trods alt både fra Venstres og De Konservatives side var en åbning over for, at man burde gøre noget ved det. Jeg ved ikke, om det var noget, der kun skulle gælde før folketingsvalget, eller det også gælder stadig væk.

Jeg mener altså, at vi har brug for at kigge på mulighederne for, at man både som efterløner og som overgangsydelsesmodtager kan arbejde lidt ved siden af, uden at man bliver cuttet ved præcis 200 timer eller et bestemt kronebeløb, men at princippet vedrørende supplerende dagpenge også bruges i den forbindelse.

Under alle omstændigheder vil vi vende tilbage til spørgsmålet, hvis regeringen ikke kommer med noget i næste folketingssamling, sådan at efterlønsordningen bliver langt mere fleksibel og det kan betale sig at arbejde lidt ved siden af, så man ikke skal vælge enten at være fuldt på arbejde eller slet ikke på arbejde.

Mogens Andreassen (DF):

Dansk Folkeparti finder, at en vedtagelse af dette lovforslag ikke medfører en bedre kontrol

af overførselsindkomster. En forkortelse af afviklingsperioden for timeoverførsler er med til at forøge de offentlige udgifter med 2 mio. kr. og er på ingen måde udtryk for bedre kontrol.

For så vidt angår lempelse af forbudet mod at drive selvstændig virksomhed, bliver det muligt at drive egen virksomhed 200 timer om året, og jeg vil mene, at muligheden for kontrol med, at betingelserne overholdes, er lige så vanskelig gennemførlig, som den er på efterlønsområdet.

Jeg mener ikke, det er muligt at drive en selvstændig virksomhed inden for 200 timer om året, men vi ønsker i Dansk Folkeparti meget gerne en fleksibel ordning på arbejdsmarkedet, hvor der bliver mulighed for at få så mange som overhovedet muligt beskæftiget. Det er jo en pestilens, at vi stadig væk har så mange mennesker gående ledige, og derfor ser vi meget positivt på at kunne nå frem til en fornuftig løsning, som også medfører, at vi har en vis kontrol med, hvad der kommer til at foregå.

Vi vil støtte dette lovforslag, og vi vil deltage positivt i det arbejde i udvalget, som kommer til at foregå.

Susanne Clemensen (CD):

Jeg skal gøre det ganske kort og sige, at CD varmt støtter lovforslaget. De mennesker, der er på overgangsydelse, skal naturligvis have de samme betingelser som de personer, der er på efterløn.

Det er det ene element, men CD finder også, det er afgørende, at straffen for at bryde reglerne for at modtage overgangsydelse skal stå mål med overtrædelsens alvor.

Det mener vi er imødekommet med det forslag om overgangsregel, som vi her er blevet præsenteret for, selv om det selvfølgelig er synd, at vi først skulle have en sag som Fisker-Kajs, før der blev gjort noget ved problemet.

De mere tekniske regler vil vi gerne se på under udvalgsarbejdet.

Anders Samuelson (RV):

Det Radikale Venstre støtter lovforslaget, og jeg skal specielt fremhæve vores tilfredshed med, at der lægges op til at ændre reglerne for overgangsydelse og selvstændig virksomhed, således at der sker en tillempet ligestilling med reglerne for traditionelt lønarbejde.

Ligeledes er vi tilfredse med, at dette lovforslag åbner en mulighed for, at de personer, der

er blevet ramt urimeligt af de tidligere regler, kan omfattes af de nye regler og dermed få mulighed for at genvinde retten til overgangsydelse.

Alt i alt et lovforslag med positive elementer, som Det Radikale Venstre er glad for at støtte.

Jette Gottlieb (EL):

Enhedslisten kan jo godt støtte forslaget om at lempe regler og ligestille overgangsydelsesmodtagere med efterlønsmodtagere med hensyn til det at drive selvstændig virksomhed; det er et skridt i den rigtige retning.

Men vi undrede os kraftigt over, at regeringen valgte at lave denne begrænsede løsning. Det er jo sådan, at der er en lang række meget urimelige begrænsninger, sanktioner og betingelser i forbindelse med dagpengesystemet, og netop det, at man vælger at lave en meget begrænset delløsning på grund af en enkelt personsag, gør jo, at systemet til stadighed bliver mere og mere kompliceret, og at grænserne bare bliver trukket et andet sted.

Det værste er efter vores mening sådan set sanktionssystemet, og derfor har vi også stillet en forespørgsel om det spørgsmål. Det må være muligt at få et system, der er en lille smule mere i trit med almindelig retspraksis, og med den forespørgsel, vi har stillet, prøver vi at få en mere generel debat, som kan tage højde for de meget mere omfattende problemer, der ligger i denne sag, end det, der kommer til udtryk ved denne lille, begrænsede lovforslagsændring.

Men vi støtter altså lovforslaget.

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg tror ikke, det under hverken den nye arbejdsminister, regeringens andre medlemmer eller Socialdemokratiet, at vi i Fremskridtspartiet ikke er særlig imponeret af den løsningsmodel, som lovforslag nr. L 22 er udtryk for.

Det skyldes selvfølgelig, at da vi blev kaldt til møde af den tidligere arbejdsminister, fik vi udleveret et stykke papir udarbejdet i Arbejdsministeriets 2. kontor. Papiret bar datoen 4. februar 1998 og havde som overskrift »Model til redning af Fisker-Kaj«, men man fandt ud af, at der ikke var nogen som helst redning. Der var ingen redning overhovedet. Den økonomiske ruin ville stadig væk være en kendsgerning.

Det eneste, man kunne tilbyde, var, at i stedet for kontanthjælp fremover kunne han komme ind i efterlønsystemet. Særlig set i relation til alle de mange fine bemærkninger, som vi nu

har hørt om, at sanktioner skal stå i et rimeligt forhold til de overtrædelser, man har begået, lyder det hult, og det gør det også i relation til de bemærkninger, der faldt både fra den tidligere arbejdsminister under behandlingen her i salen af beslutningsforslag nr. B 65, fra Socialdemokratiets ordfører, fra socialdemokrater og fra fagbevægelsen i almindelighed.

For os i Fremskridtspartiet er det soleklart, at der selvfølgelig ikke skal være forskel på, hvad man må lave, på, om man er lønmodtager, eller på, om man er selvstændig erhvervsdrivende. Den parallelitet burde hele Folketinget kunne enes om.

Når vi så nu skal til at rette op på det, vil jeg, ligesom hr. Kirkegaard nævnte, sige, at det, at man bare sætter timetallet op uden beløbsgrænse, er en teknikalitet, som vi kan drøfte rimeligheden af. Jeg vil gerne nævne nogle andre ting, som jeg synes man er nødt til at få ordnet i det her lovforslag. Det er f.eks. problemerne med, hvad der overhovedet er selvstændig erhvervsvirksomhed set i relation til arbejdsmarkedslovgivningen – at den så ikke er i overensstemmelse med den definition, der er i skattelovgivningen, må regeringen tage en drøftelse af en anden gang – så vi i det mindste ved, hvad det er for noget.

Vi må også få en løsning på problemerne om invaliditetsydelse. Det er fuldstændig vanvittigt for alle andre mennesker end dem, der er her i huset, at man kan modtage en ydelse og få invaliditetsydelse, hvis man er døv, men man kan ikke få den samme ydelse og invaliditetsydelse, hvis man er blind, eller hvis man får invaliditetsydelsen, fordi man skal have ekstra kost i forbindelse med sukkersyge.

Det næste problem er vejledningspligten, og jeg ved godt, at både ministeren og Socialdemokratiet nu vil stå og skride op om, at man har en vejledningspligt, og at det står i loven. Men jeg vil gerne henlede både ministerens og Socialdemokratiets opmærksomhed på de svar, som den tidligere minister har givet om, at denne vejledningspligt ikke er en pligt til skriftlig vejledning. Det er ikke en pligt, som står mål med den almindelige pligt, man har til vejledning efter forvaltningsloven, og det mener jeg den bør være.

Overgangsreglerne må vi slås om, og så må vi altså til syvende og sidst tælle stemmer. Det kan være, vi skal have det afgjort ved lodtrækning, men det synes jeg måske er mindre heldigt.

Jeg vil gerne have, at arbejdsministeren nu bekræfter det, den tidligere arbejdsminister allerede har sagt, nemlig at den uoverensstemmelse, der er mellem den vejledning, som bruges af a-kasserne i forbindelse med invaliditetsydelse, og den, der rent faktisk står i loven, bliver ændret, så man i det mindste har det samme regelsæt; alt andet er for vanvittigt. Jeg håber, at den nye arbejdsminister vil give nogle positive tilsagn om, at vi kan få en bredere drøftelse.

Jeg tror, det var hr. Aage Frandsen, der nævnte dem, der skulle have udgivet nogle bøger, og i Fremskridtspartiet er vi helt indstillet på, at selvfølgelig skal de have lov til det. Hvad enten det er den ene eller den anden form for virksomhed, er det selvfølgelig indtægten, der må være bestemmende, og det er størrelse af den, vi skal afgøre herinde; vi skal ikke bestemme, om folk må gøre det ene eller det andet.

Til at illustrere, hvor vanvittigt det her er, har jeg to sager fra Vejle Amt om to forskellige mennesker, som begge ejer en udlejningsejendom. De er fuldstændig ens, men den ene vandt sin sag, og den anden tabte sin og skulle tilbagebetale 500.000 kr.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Der var ting i det, fru Kirsten Jacobsen fremførte her, som jeg synes trænger til en kvittering.

Det med, at sanktioner skal stå i forhold til overtrædelser, er Socialdemokratiet helt enig i, men jeg er nødt til at erindre fru Kirsten Jacobsen om, hvordan det her blev skabt. Det blev skabt imod Socialdemokratiet og imod Venstresocialisterne, som sad i Folketinget på daværende tidspunkt. Alle andre partier gik ind for, at man sådan set underkendte, at nogle mennesker kunne komme i klemme, for det blev også fremført dengang. Men jeg er da glad for, at vi har bevæget os derhen, at fornuften nu er ved at sejre, og at man ikke kun kan jage de arbejdsløse.

Så var der det om beløbsrammen. Der er faktisk indregnet en beløbsramme her, når det drejer sig om selvstændig virksomhed, for at man ikke skal komme i den situation, at man kan sige, at man ikke kan overskue det. Inden man går i gang med sit selvstændige virke kan man vide, om man er berettiget til noget, eller man ikke er berettiget til noget.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Vi har det lettere i Fremskridtspartiet, end man har i Socialdemokratiet. Hvis vi er med til at vedtage noget, vi synes er noget skidt, er vi ikke spor bange for at indrømme det, når det viser sig, at det er noget skidt. Det problem har man jo i Socialdemokratiet.

Nærmest et flertal kæmpede, kan jeg sige til hr. Ole Vagn Christensen, et helt år, og hvis Socialdemokratiet havde haft den fornuftige holdning, de nu giver udtryk for, og som de er blevet tvunget til, fordi denne sag er blevet kørt igennem alle medier og Socialdemokratiet er drejet 24 gange rundt på den samme tallerken, havde denne sag været løst for lang tid siden, og så havde de ikke stået i dag og skulle bøje nakken.

Jeg skal undlade at begynde at referere fra de forhandlinger, der tidligere har været her i salen om nøjagtig den samme sag; det ville være for pinligt.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Der er ikke noget, der er pinligt, for det, der foreligger, er, at der har været tale om overtrædelser af nogle bestemmelser. Det har været behandlet igennem nogle anker, og der er også blevet behandlet et beslutningsforslag her i Folketinget, hvor vi måtte sige, at vi måtte vente på, hvad Arbejdsmarkedets Ankenævn sagde.

Der er ingen, der har slytet noget. Dengang sagen var færdigbehandlet ved ankenævnet, kunne man tage fat og spørge: Hvad er det, der nu kan gøres i denne sag? Hvad er det, der kan laves om?

Det, man så har kigget på, er, at én, der er på overgangsydelse, skal komme og meddele, hvad vedkommende har, hvorimod én, der er på efterløn, skal ansøge om at få lov til at have selvstændigt arbejde eller lønmodtagerarbejde. Det er for at give tryghed og sikkerhed, at vi nu laver loven om på dette område. Det er sandelig ikke, for at vi skal komme i den situation, at vi kan stå og beskyldte hinanden for, at vi nu drejer rundt. Vi siger, at vi må have et ensartet sæt regler.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg må sige til hr. Ole Vagn Christensen, at jeg står her med en ansøgning om overgangsydelse afleveret af en person, som bor i Fredericia, og

nu skal jeg læse op af oplysningerne under punkt 3. Der oplyser manden, at han ejer en byejeendom. Han oplyser oven i købet matrikelnummeret, og han oplyser, at han bebor en af lejlighederne.

Han bliver tilkendt overgangsydelse, og halvandet år efter finder a-kassen ud af, at der er en lejlighed for meget i den ejendom. Det kunne a-kassen jo have undersøgt, når den havde matrikelnummeret. Hvad sker der? Hvad er afgørelsen? Tilbagebetaling på 518.532 kr.

En anden sag, som jeg godt kan tage frem, går ud på nøjagtig det samme. Hvad sker der dér? Manden bliver frikendt, og han havde ikke oplyst matrikelnummeret på sin ejendom.

Tredje næstformand (Margrete Auken):
Så bliver det sidste runde nu. Hr. Ole Vagn Christensen.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Det kan godt være, fru Kirsten Jacobsen kan trække flere eksempler frem, men den dér sagsbehandling og de dér ting har vi jo ikke nogen forudsætning for overhovedet at kunne drøfte.

Det, vi kan drøfte, er det materiale, der har været forelagt Folketinget, og dér er det, jeg siger, at det, vi har været med til nu at lægge et lovforslag frem om, er, at når man beder om at komme på efterløn, skal man ansøge, inden man overhovedet går i gang med at have enten selvstændig virksomhed eller de 200 timer. Det er en klar præcisering, så ingen for fremtiden sådan set kan komme i tvivl om, hvordan loven er skruet sammen.

Til trods for at der står på skemaerne, at man skal oplyse, om man har indtægter, gør man det ikke, og det er det, der har givet os problemerne. Det har selvfølgelig også givet problemer, hvis indtægten har været større end det, der er blevet oplyst, men det kan vi jo komme tilbage til, når vi dykker lidt nærmere ned i det, for jeg kan forstå, at fru Kirsten Jacobsen ønsker den sag inddraget.

Tredje næstformand (Margrete Auken):
Og så er det fru Kirsten Jacobsen. Og så slutter vi denne her runde og går til næste ordfører.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg vil anbefale hr. Ole Vagn Christensen at tage et kursus.

Det handler overhovedet ikke om indtægter. Det handler om formueforvaltning eller -indtægter. Når en person ejer en byejeendom, vedkommende selv bebor, og det er en mindre byejeendom, er det formueforvaltning efter de almindelige regler, og derfor var der overhovedet ingen indtægt, der skulle oplyses. Bagefter laver man så administrativt om på, hvor mange lejligheder der skal være.

Derfor hjælper det ikke noget, må jeg sige til hr. Ole Vagn Christensen, at det nu præciseres, at man skal spørge inden. Det var præcis det, den her mand gjorde. Nej, det, der hjælper noget, er, at vi definerer begreberne, og det giver det her lovforslag ikke nogen hjælp til.

Det, jeg har bedt arbejdsministeren give os et tilsagn om, er, at vi får defineret begreberne, så folk ved, hvad det er, det handler om. Og så kan det være, hr. Ole Vagn Christensen også lærer det.

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg må indrømme, jeg synes faktisk, at sagen med Fisker-Kaj var en udmærket sag bortset fra de menneskelige aspekter i den sidste ende, som selvfølgelig ikke er gode.

Det udmærkede i den er, at det er godt at få præciseret, hvad reglerne og betingelserne er, for der er for mange her i landet, der tror, de kan gå og firke lidt på forskellig måde og så samtidig få offentlige ydelser, og det duer selvfølgelig ikke.

Det er lige så naturligt, at der med hensyn til overgangsydelse skal være samme ordning og samme betingelser som med hensyn til efterlønnen.

Betingelserne for selvstændige erhvervsdrivende, og hvor høje deres indtægter må være, må jo også skulle være parallelle til det, der gælder for efterlønnen, så jeg synes, vi må have opklaret, hvordan det hænger sammen. Det må skulle være det samme.

For at komme tilbage til sagen med Fisker-Kaj synes jeg, at det var godt, at man fik statueret nogle eksempler, og jeg må sige, at selv om der så skulle være begået nogle småfejl i administrationen – det kan jeg ikke gennemskue om der er – må jeg indrømme, at jeg synes, det er rimeligt, at arbejdsløshedskasserne administre-

res, så vi kan være sikre på, at de ikke ser igennem fingre med unøjagtigheder.

Der er et menneskeligt aspekt, når manden kommer i klemme, selv om vi selvfølgelig må understrege, at han kun var døv, han var ikke også blind, så han har trods alt kunnet læse. Men der opstår selvfølgelig menneskelige problemer, og det må vi forholde os til næsteften, når vi er kommet igennem de rent principielle sager.

Fru Kirsten Jacobsen har en evne til at tage sager frem, som virker umiddelbart urimelige, og jeg så godt den dér med en sukkersygeefterløner, som ikke længere kunne få det tilskud til vegetarkost, han havde fået, mens han ifølge eget udsagn tjente betydelig flere penge som selvstændig erhvervsdrivende. Jeg må nu indrømme, at jeg har lyst til at vende den sag på hovedet: Hvorfor skulle vedkommende have tilskud til særlig kost, mens han havde en betydelig indtægt som selvstændig erhvervsdrivende? Hvis det er filosofien i Fremskridtspartiet, synes jeg, Fremskridtspartiet er kommet noget langt væk fra udgangspunktet, som havde noget med 0-skat at gøre, og det lader sig ikke gøre under det system.

Tilbage til lovforslaget: De tekniske ting om en afkortning af den dér overførselsperiode for overarbejdstimer eller overskydende timer fra 9 måneder til 5 uger synes jeg vi skal kigge på. Jeg tror nok, at 9 måneder er for lang tid, men 5 uger er måske urimelig kort tid. Det synes jeg vi skal dyrke en lille smule.

Jeg kan ikke gennemskue, hvor fornuftigt det dér med de 37 timer pr. uge er, men vi er positive over for lovforslaget som helhed og vil arbejde på det i udvalget.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg må sige til hr. Ole M. Nielsen, at sagen om invaliditetsydelse hænger sådan sammen, at man sagtens kan debattere, om den hjælp skal være indkomstafhængig eller ikke. Det har Folketinget bestemt, at den ikke er, men den bliver det lige pludselig, når man skal på efterløn. Det er det, som er vanvittigt, og det bliver endnu mere vanvittigt, når man bestemmer sig for her i Folketinget, at invaliditetsydelse ikke gør noget, når man er døv, mens invaliditetsydelse gør noget, når man er blind.

Det er, ligesom der ikke er mening eller mål med de regler, der blive vedtaget, og det er egentlig det, som jeg ønsker at vi får sat en

stopper for med dette lovforslag, så vi får nogle regler, som hænger sammen, som folk kan forstå, og som er rimelige. Om man så skal gøre det på den ene eller på den anden måde, kan man diskutere politisk, men man skal i hvert fald ikke have regler, som bare blæser i vinden, og som ingen kan forstå.

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Jeg vil starte med at erklære mig fuldstændig enig med dem, der har tilkendegivet, at det er et komplekst område, og jeg ser frem til, at en lang række af de mere tekniske spørgsmål, der er rejst, bliver yderligere belyst i forbindelse med Arbejdsmarkedsudvalgets arbejde.

Der er efterlyst definitioner på, hvad der skal til, for at man opfattes som selvstændig erhvervsdrivende og lignende, og jeg vil da gerne medvirke til, at vi ser på, om der er ting, der kan præciseres, for det må jo være et hovedhensyn for dette Ting, at det, der bliver produceret – de vedtagne love og bekendtgørelser – er anvendeligt og umiddelbart administrerbart og forståeligt.

Når jeg nu indledningsvis har sagt, at det er overordentlig kompliceret, støder det lidt an mod, at jeg egentlig meget gerne ser en hurtig behandling. Jeg håber, at man i Arbejdsmarkedsudvalget vil tage positivt imod en opfordring til, at vi søger en hurtig løsning på de spørgsmål, der er rejst, også fordi der i lovgivningen er et forslag om, at man, hvis man har været i klemme i systemet, har mulighed for inden årets udgang at søge om at komme ind i systemet igen. Jo hurtigere vi får tingene frem til endelig beslutning, jo bedre er mulighederne for, at vi kan gøre noget i de situationer, hvor nogle er kommet i klemme.

Jeg vil til hr. Knud Erik Kirkegaard og andre sige vedrørende de 37 timer, at det er en utilsigtet virkning, hvis lovforslaget efterlader det indtryk, at vi fremover påregner at fastsætte den ugentlige arbejdstid gennem denne form for lovgivning. Det er ikke hensigten, og det har ikke været hensigten.

Når hr. Knud Erik Kirkegaard siger, at han er stærk modstander af, at man gennemfører arbejdstidsnedsættelse ved lov, og at han forudsætter, at det er jeg også modstander af, kan jeg svare, at jeg naturligvis foretrækker, at arbejdstidsnedsættelser gennemføres gennem kollektive overenskomstforhandlinger mellem arbejdsmarkedets parter, om end jeg dog har været vidne til, at Folketinget ved en tidligere

lejlighed – jeg tror, det var tilbage i 1985 – påtog sig en opgave i denne her sammenhæng, men lad det ligge.

Vedrørende den konkrete sag, som måske desværre nok i for høj grad har været ved at stjæle hele opmærksomheden fra dette lovforslag, vil jeg gerne sige, at der i alle tre instanser i ankesystemet, dvs. både i arbejdsløsheds-kassen, i Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen og i Arbejdsmarkedets Ankenævn, har været enighed om, at den pågældendes aktiviteter må anses for at være selvstændig virksomhed i relation til arbejdsløshedsforsikringen. Det følger af reglerne, som i øvrigt i sin tid blev vedtaget af et enigt Folketing, at det ikke er foreneligt med modtagelsen af overgangsydelse at drive selvstændig virksomhed. Den pågældende måtte derfor udtræde af ordningen.

Men der er også enighed i denne sal om, at konsekvenserne har været for voldsomme i forhold til forseelsen. Det vil vi nu ændre med dette lovforslag, så det bliver muligt at blive i overgangsydelsesordningen, selv om man i et mindre omfang har overtrådt reglerne om selvstændig virksomhed.

Om den konkrete sag vil jeg også gerne sige, at det fremgår af afgørelsen fra Ankenævnet, at den pågældende over en periode på et halvt år ikke på sit ydelseskort oplyste om sit fiskeri. Derfor skal han også tilbagebetale den overgangsydelse, han har modtaget med urette.

Derudover har der været flere, der har efterlyst en debat om begrebet de 200 timer i forbindelse med efterløn, og hertil vil jeg sige, at regeringen i sit regeringsgrundlag har anført, at der skal ses på efterlønsordningen. Tilskyndelsen til gradvis tilbagetrækning skal styrkes, og der er en bemærkning om, at den gradvise tilbagetrækning på delefterløn skal blive et reelt alternativ til fuld efterløn.

Jeg tror på, at arbejdsmuligheden inden for de 200 timer også fra mange andre sider vil blive bragt op til diskussion i forbindelse med en generel drøftelse af hele efterlønsordningen. Jeg vil dog for at undgå misforståelser slå fast, at regeringen står ved, hvad der er sagt under valgkampen, og hvad der ligger i regeringsgrundlaget, nemlig at vi vil fastholde efterlønsordningen, som vi kender den, men er indstillet på at gå ind i overvejelser om, hvorledes tingene kan gøres en smule mere fleksible.

Så vil jeg afslutte med at benytte lejligheden til at sige, at jeg – det er første gang, jeg har lej-

lighed til at sige det her fra denne talerstol – ser frem til et frugtbart samarbejde med Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Margrete Auken):
Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af lovforslag nr. L 23: Forslag til lov om ændring af lov om Garantifonden for Skibsbygning m.v. (skibsværftsaftalen). (Forlængelse af loven).

Af erhvervsministeren (Pia Gjellerup).
(Fremsat 26/3 98).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Poul Andersen (S):

Vi kan støtte det fremsatte lovforslag, og det skal ses i relation til, at OECD-aftalen endnu ikke er faldet på plads, så det vil være en naturlig konsekvens.

Svend Erik Hovmand (V):

Vi kan også fra Venstres side støtte aftalen.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at lykønske den nye minister med det nye job og også ønske, at det vil lykkes for ministeren at arbejde frugtbart videre med denne sag. Vi må jo nok sige, at den har været længe undervejs, og jeg synes, det er utrolig vigtigt, at alle europæiske lande bruger alle muligheder for at påvirke USA til at sikre en lykkelig udgang på sagen, sådan at ministeren kan sætte den nye lov ud af kraft igen så hurtigt som muligt.